

جریدہ علیہ

مشيخت جليله اسلاميه نك جریده رسميه سیدر

صفر سنه ۱۳۴۰

عدد ۶۹

شمديلك آیدہ بر نشر اولنور

برنجی سنه

تسریات مخصوصه

دین اسلام

۵

نقول اسلامیہ

دین اسلامك حقیقتی تبلیغات نبویہ تشکیل ایدر . حفظ دین واجبات دینیہك اقدم مهماتی در ؛ بولا مبنی اهل اسلام تبلیغات نبویہ یی ، نصوص دینیہ اوله رق ضبطنه اهتمام ییوردقلری کبی بتون افعال و تقاریر پیغمبری بی ده ضبطه اعتنا ایلشلردر .

نقول اسلامیہ اوج مرتبه اوزره در : نقل متواتر ، نقل مشهور ، نقل آحاد .
نقول متواتره بدایتده ، نهایتده عقلك کذب اوزرینه اتفاقلری تیجوزایتمه جك قدر ناقللرك خبر ویردکری قطعی اولان نقللردر ، بونقول قطعیهك ثبوتنده هیچ بر شک وشبهه یوقدر : قرآن عظیم الشان ، بعض احادیث شریفه کبی . سنت متواتره قرآن مبین اولیوب جناب حقك انزال ایلدیکی حکمتدر : وانزلنا علیك الکتاب والحکمة — وبعلمکم الکتاب والحکمة . صلات ظهر ، صلات عصر ، صلاة عشائرك درت ، صباح نمازینك ایکی ، اخشام نمازینك اوج رکعت فرض اولسی سنت متواتره ایله ثابتدر .

حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام اقدمرك وجود مبارکری نه قدر قطعی ایسه بونقول متواترده اوقدر قطعی در . علماء اسلامیہ طرفدن تواترک بتون انجه لکری نظر اعتباره آلمغله آرتق «عجبا تبلیغ ایتدی» کبی سؤال احتمالی قالمامشدر .

نقل مشهور بدایتده تواتر مرتبه سنی حائر اولیوب بالاخره تمامیه تواتر مرتبه سنی حائر اولان برنقلدر .

نقل آحاد بر ، ایکی امین ذاتك روایت ایتدیکی ، برمدت صوکره تمامیه شیوع بولدینی برنقلدر .

نقل متواتر ایمان ایله کفر آره سنده ، نقل مشهور ضلالت ایله عدم ضلالت آره سنده برر معیاردر . نقل مشهوری انکار ایدن تضلیل ، نقل متواتری انکار ایدن تکفیر اولنور . نقل آحاد ایمان و ضلالتده معیار دکلدر ، فقط اعمالده ، اخلاقده بردلیدر .

نقول اسلامیہ ایکی قسمه آریلیر : برینه کتاب ، دیکرینه سنت دیر .

کتاب طوغریدن طوغری به طرف الهمیدن کلان اوامر و وصایای ، سنت طرف و سالتدن تلقی اولنوب جناب حقه نسبت اولونمیان اوامر و وصایای ناطقدر . رسول اکرم افندمن حضرتلری مابه الاستشهاد بر نمونه امتتالدر ، مطاعدر ، هر نه دعوت ایتدیسسه او دعوت ایتدیکی شیء عند باریده محبوبدر .

کتاب عصر سعادتدن اعتباراً محفوظ و مکتوبدر ، سنت خلیفه عمر بن عبدالعزیز (۱۰۱) ک امریله جمع اولونمغه باشلامش ، بیکلرجه دواوین تشکیل اولونهرق یالکمز تفصیل احکامه عابد درت بیک قدر ، اصول احکامه عابد بشیوز قدر احادیث تخریج اولونمشدر .

سنت کتابک شهادت ایتدیکنه شهادت ایدر ؛ کتابی تفسیر ایدر ، مجملی تفصیل ، مشکلی ایضاح ایلر . مراد باری بی بیان ایدر ، مطلق تفسیر ، محتملی تعین ایدر . کتابک ساکت اولدینی حکمی ابتداءً بیان ایدر . خلاصه سنتک ایکی عملی وارددر . کتابی تبیین ، تشریح احکامده استقلال . کتابک سننه احتیاجی سنتک کتابه احتیاجندن زیادهدر . [۱۷]

اهل اسلام اسانید متصله به اعتنا ایدر ، اسناد بوامتنک خصائصنددر ، اسناد مؤمنک سلاحیدر . راویلری تنقید حقنده آروحه بر علم بیله تدوین اولونمشدر ؛ حفاظ حدیث فن نقد رجال ، جرح و تعدیل حقنده مصنفات جمیلهده بولندیلر . روایت تعلق ایدن علمده نقای ، ضعفای تمیز اتمک بک مهمدر .

خبرک اصول قطعیه به موافقت و مخالفی اصول فقه دنیلان علم سایه سنده معلوم اولور .

۶

ادله شرعیه

دلیل شرعی ، یاقطعی و یاظنی اولور . قطعی اولان دلیل بلاشک مقبولدر . ظنی اولان دلیل بر اصل قطعی به راجع اولور ایسه ینه مقبولدر . لاضرر و لاضرار کی که مالی غیر محصور اولان دلیللر ایله ثابت اولمش بر اصل قطعیدر . اصل قطعی به راجع اولمیان دلیل ظنی ، اصل قطعی به مخالف اولور ایسه ساقط اولور . عمومات قرآنی به مخالف اولان بعض نقول و احادیث کی . شرعاً معلوم اولان بر اصل کلی به مخالف اولان احادیث ایله عمل اولونماز . بوکی احادیث حقنده راوی نک غلط اتمسی نظر اعتباره آلتیر . بر اصل قطعی به رجوع و یا مخالفتی معلوم اولمیان دلیل ظنی قبولده احتیاط لازم اولور .

احکام شرعیه نك بر مشروعیتی ، برده وقوعی نظر اعتباره آلتیر . بو حالدله ادله شرعیه ایکی یه آریلیر . برینه ادله مشروعیت احکام ، دیکرینه ادله وقوع احکام دینیر . احکام شرعیه نك مأخذی ادله شرعیه در ، هیچ بری قوانین و حقوق سائره دن مأخوذ دکلدر . مهرانکی بر عصرده هانکی بر حادثه ظهور ایدر ایسه آنك حقنده حکم شرعی بی بیان ایچون ادله شرعیه ، ادله مشروعیت احکام کافی کلیر .

احکام شرعیه نك ایکی مهم اصلی ، برده اصل الاصولی واردر . ایکی مهم اصل کتاب ایله سنت ، اصل الاصولده کتابدر . ادله سائره بتون بو ایکی اصله راجعدر سنت ده اصل- الاصول اولان کتابه راجعدر .

کتاب و سنت ایکی مهم منبعدر ، ماهیت تشریعی بی حائزدر . کتاب و سنت دائماً ، مأخوذدر . انحق بعض اعذاردن ناشی مجتهدین طرفندن مأخوذ اولیه بیلیر . متلا مجتهد آیت کریمه و یا حدیث شریف ایله بر حکمی قصد و اراده ایتدیکنه اعتقاد ایتمز ، بویله بر حکمك منسوخ اولدیغنه اعتقاد ایدر ، بویله بر حدیثك نجی ذیشان افندمزدن صادر اولدیغنه قائل اولماز . ایشته مجتهدینك اعذار ثلثه سی بودر .

بناء علیه بر مجتهددن آیات کریمه و یا احادیث شریفیه مخالف بر قول صادر اولور ایسه اومجتهدك اونص ایله عمل ایتماسنده هر حالده بر جهتی ، بر عذری واردر . چونکه مجتهدینك جمیع مقاصدینه مطلع اولوق متعمیر ، بلدکه متعذردر . مجتهد بعضاً حجتی اظهار ایدر ، بعضاً اظهار ایتمز ، اظهار ایتدیکی صورتده بعضاً بزه بالغ اولور ، بعضاً بزه بالغ اولماز . بزه بالغ اولان حجتك موضع احتجاجی بعضاً ادراك ایدرز ، بعضاً ادراك ایدمیز دلیلنه واقف اولمدیغمزدن و یا دلیلك موضع احتجاجی آکلایه مدیغمزدن ناشی خیرامت ، ناصر سنت ، ناطق بالکتاب ، وارث انبیا ، دلیل هدایت اولوب قبول علمیه مظهر اولان مجتهدی تضلیل و یا تفسیق ایتمك اصلاً جائز دکلدر . کتاب و سنت ایله تحریم ایدیلان بعض امورك دلیلی خیار امتدن اولان بعض مجتهدین عندنده ثابت اولمدیغندن و یا بودلیل حرمت دیکر بر دلیله معارض اولوب عقل و علمیری سببی ایله اودلیل ترجیح ایتدیکندن ناشی مشارالیه مك محرمانی استحلال ایتمیری لازم کلیر ایسه ده بوکا اثم ، ذم ، فسق ، عقوبت و سائره کی احکام ترتب ایتمز و یا خود او حکم آنك حقنده حرام اولماز .

نصوص متاهی ، حوادث نا متاهی اولقله متاهی نامتاهی بی استیعاب ایدمیه جکندن معاملات ناس تکتر ایتمکده بولندیغنده فردی حکملره احتیاج مس ایتمکله افراد مجتهدین

ایچون قیاس طریقه لزوم کوریلور. عصر سعادتده بيله اجله فقهاء اصحاب منصوص اولمیان مسائلده قیاس ایله یعنی امثالی امثال ایله ، اشباهی اشباه ایله مقایسه و تنظیر طریقه احکام استنباط ایدرلرایدی ، اصحاب کرام نظیر حقه حق اولدیغنه ، نظیر باطلک باطل اولدیغنه قائل اولمشلرایدی .

شارع تالانک حکم ایتدیکی احکام شرعیه مصالحامته راجع برطاقم اوصاف ایله معلل اولدیغندن احکام شرعیه نك مناطی اولان علت یا طوغریدن یا طوغری به تخریج اولنور ، یا خود تنقیح اولنور. یعنی حکمده مدخلی اولمیان بعض اوصافی آتیلیر ، یا خود معلوم اولان مناط حکم تحققی ایتدیریلیر. بویه جه اجتهاد اوچ نوعة آیرلدی ؛ قیاس و اجتهاد حقایق دینه نك اظهاری ایچون بر منبع اولدی . بتون اجتهادانده ، آراده اتفاق حاصل اولونجه بوکاده اجماع امت دینیلدی .

اجماع امت يك قوتلی بر دلایلدر حتی کتاب و سننه بيله تقدیم اولنور . قرآن مبین امر اسلامیده مشورتلر امر ایلش ، اسلامک امر اجتماعینه اهمیت ویرمش ، یوتون خطاباتی امتنه توجیه ایلش ، امتی امر بالمعروف ، نهی عن المنکر ایله مأمور ایتمشدر . سنت سنیه ده کتاب مبینی تأیید و ایضاح ایله آراء امته قیمت ویرمش ، اصحاب کزینک سیرت و سلوکلرینه آباعی توصیه ایلمشدر .

اهل اجماع امت کامله اولغله فاسق ایله مبتدع اهل اجماع عد اولونما مشدر . اجماع ظاهریه ، امام احمددن بر قول کوره اصحابک اتفاقه مخصوصدر . اجماعی انکار ایدنلرده واردر . ظاهریه و برطاقم اهل بدعتده قیاسی انکار ایدرلر .

* *

بوندن ماعدا باب عملده عسری یسر ایچون ترك ایتمک - مصلحت ناسه مبنی دلیک حکمندن عاده عدول ایتمک - خطای و عامک مبتلا اولدیغی احواله دائر اولان احکامده سهولت طلب ایتمک - حال حاضری حکم قیامق - مصلحت ناسه رعایت ایتمک - منسوخ اولمیان شرایع انبیایه مراجعت ایتمک - ذریعه فسادى سد ایتمک - دلیل خارجی بولندی صورتده شهادت وجدانه مراجعت ایتمک - حقوق و مصالح متساوی اولدیغی صورتده دفع نزاع ایچون قرعه به مراجعت - تحری به مراجعت ده ادله شرعیه زهره ستنددر .

* *

۱. احكام فقهيه نك مبتنى اولدينى باشليجه قواعد عموميه شونلردر :
۲. شك ايله يقين زائل اولماز .
۳. مشقت تيسيرى جلب ايدر .
۴. عادت محكمدر ، منصوص اولميان حكم شرعى يى اثبات خصوصنده بر حكمدر .
۵. برايشدن مقصد نه ايسه حكم آكا كوره در .
۶. ضرورتلر كذبى مقدارنجه تقدير اولنور .
۷. عقودده مقصد ومعنى معتبردر .
۸. شكه اعتبار يوقدر .
۹. منافعه اصل اولان اباحه ، مضرايده اصل اولان تحريردر .
۱۰. قديم حاليله ترك اولنور .
۱۱. بر ائت ذمت يعنى هر كسك ، آخرك ذهق ايله مشغول اولماسى اصلدر .
۱۲. تصريح مقابله سنده دلالت اعتبار يوقدر .
۱۳. اجتهاد ديكر بر اجتهادى نقض ايتمز .
۱۴. برايش طارالده توسيع اولنور .
۱۵. ضرر ومقابله بالضرر يوقدر .
۱۶. ضرورات زماننده محظورات مندفع اولور .
۱۷. مانع زائل اولونجه ممنوع عودت ايدر .
۱۸. ضرر بقدر الامكان ازاله اولنور .
۱۹. ضرر كندى مثليه ازاله اولتماز .
۲۰. عمومى بر ضررى دفع همچون خصوصى بر ضرر اختيار قيلنير .
۲۱. ضرر اشد ضرر اخف ايله ازاله قيلنير .
۲۲. دفع مفسدت جلب مصاحبتدن اولادر .
۲۳. حاجت عمومى اولسون ، خصوصى اولسون ضرورت حكمنده در .
۲۴. اضطرار بشقه سنك حقى ابطال ايتمز .
۲۵. ناسك استعمالى ، قبولى واجب بر حجتدر .
۲۶. حكملرده امور غالبه اعتبار اولنور .
۲۷. زمانك اختلافيله عاده بناء قلنان حكملر مختلف اوله بيلير .

- ۲۷ صرف ایله تعیین نص ایله تعیین کی در .
- ۲۸ مانع ایله مقتضی تعارض ایدرسه مانع تقدیم اولنور .
- ۲۹ نص عرف وعادت ایله ، تعامل ایله تأویل وتخصیص اولنه بیلیر . [۴۱]
- ۳۰ اصلی ایضا ایتک ممکن اولمزه بدلی ایضا اولنور .
- ۳۱ خصوصی ولایت عمومی ولایتدن اقوادر .
- ۳۲ مضائقدن قورتیلمق ایچون تدبیر امورده حذاقت کؤستریلیر .
- ۳۳ قیاس ترك اولنه رق ناسه اوفق اولان اخذ اولنور .
- ۳۴ بعدالاثبوت بر حق ابطال ایتک ویاباطله ایریشمک ایچون رأی استعمالی حرامدور .
- ۳۵ ضرر دفع ، حرج رفع اولنور .
- ۳۶ اخف اولان برشی آکد اولان برشیك قوروسیدر .
- ۳۷ مصلحت راجحهیه موصول اولان وسیله حرام حرام دکدر .
- ۳۸ احکام مکلفین مصالح مکلفین ایچون موضوعدر .
- ۳۹ عادات شرعیه ثابت ، عادات جاریه متبدلدر .
- ۴۰ هیچ بر مخلوقه ، معصیتده اطاعت یوقدر .
- ۴۱ رعیه اوزرنده ولایت ایله تصرف مصلحته منوطدر .
- ۴۲ ولایتده اهلیت واولویت ، هر ایشده مصلحت ، مصلحتده اهلیت معتبردر .
- ۴۳ آلمسی ممنوع اولان شیئک ویرمسی ، ایشله نسی ممنوع اولان شیئک ایسته نسی ده ممنوعدر .
- ۴۴ برسوزک اعمالی اهلاندن اولادر .
- ۴۵ بر شیئک امور باطنده ، وجودینه اطلاع متعسر اولان شیلرده دلیلی ، ظاهری اوشی مقامنه قائم اولور .
- ۴۶ خطاسی ظاهر اولمش ظنره ، توهملره اعتبار یوقدر .
- ۴۷ سنده مستند احتمال حجیتی ابطال ایدر ، کندوسنه سنده مستند احتمال عارض اولان حجت ایله عمل اولونماز .
- ۴۸ برهان ؛ عیان کی دعوائی اثبات ایدر .
-
- [۱] نته کیم ابویوسفک مذهبی یودر . حقنده نص وارد اولان عادات هرورزمان ایله متبدل اولسه عادات معتبردر .

- ۴۹ بینه مدعی یه ، یمین منکره عائددر .
- ۵۰ بینه خلاف ظاهری اثبات ، یمین ظاهری ابقا ایچونددر .
- ۵۱ بینه حجت متعدیه ، اقرار ونسکول حجت قاصره در .
- ۵۲ کشی اقرار یله مؤاخذه اولنور .
- ۵۳ بقدر لامکان شرطه رعایت اولنور .
- ۵۴ برشینک نفعی ضمانی مقابله سنده در ، برشی تلف اولدینی تقدیرده زیانی کیمه عائد ایسه اوشی آنک ضماننده اولمغله آنک ضمانی اوشی ایله انتفاعنه مقابل اولور .
- ۵۵ دفع رفعدن اولادر .
- ۵۶ عقودده ، تصرفات مالیه ده ، عبادات بدنییه ده نیابت جائزدر .
- ۵۷ کلفت نعمته ، نعمت کلفته مقابلدر . برشینک منفعتنه نائل اولان کیمسه آنک مضرتنه متحمل اولور .
- ۵۸ برفعلك حکمی فاعلنه مضاف اولور ، محیر اولدقچه آمرینه مضاف اولماز .
- ۵۹ جواز شرعی ضانه منافیدر .
- ۶۰ مباشر متعمد دکل ایسه ده ضامن اولور ، فقط متسبب هم متعدی ، هم متعمد اولدقچه ضامن اولماز .
- ۶۱ بشقسنک ملکسنسه تصرف ایله امر ایتک باطلدر .
- ۶۲ برکیمسه نك ملککنده اذن یوق ایکن تصرف جائز دکلدر .
- ۶۳ برسبب مشروع اولمقسزین دیکرینک مالندن برشی آلمق جائز دکلدر .
- ۶۴ هر کیم که برشینق وقتندن اول استعجال ایدرسه اوشیدن آکا کله جک اولان نفعندن محرومیتله معاقب اولور .
- ۸۵ برکیمسه نك ، کندی طرفندن تمام اولان فعلی تقضی یولنده کی سعی مردود اولور .
- ۶۶ سد ذریعه ایچون حرام اولان برشی مصلحت راجحه یه مبنی تجویز اولنور .
- ۸۷ علت جنسنده معتبر اولور ، افرادده دکل .
- ۶۸ حکم شریعتنه مناقض اولان هر فعل باطلدر .
- ۶۹ جزاده اعتدا و تجاوز جائز دکلدر .
- ۷۰ شبهه ایله حدود مندفع اولور .
- ۷۱ حدود بر مصلحت راجحه ایله ، حدک اقامه سنه بیوک بر مفسدت ترتب ایتمکله ، جانیدن بیوک بر حسنه صدور ایتک ایله ، غفو قیلنه بیلیر .

۷۲ جزا جنایتك و تقو عنه مترتب اولور . جنایت قصدینه و یا اسبابنه شروعنه جزا مترتب اولماز . شو قدر كه قصده ، شروعی ده حرام اولور . جزا نظام اجتماعی بی محافظه ایچون مشروع اولمغله واقع اولمدهجه انتظام مختل اولماز . انتظام مختل اولمدهجه جزا مشروع اولماز ، قصده اسبابنه شروع انتظامی خللدار ایده جك بر صورتده بر مفسدت دكلدر .

۷۳ عقوبتدن جانیك اقرباسی ده متأثر اولور .

۷۴ جزادن حاصل اولان عقوبت یالکیز فاعلنه مقصور اولیوب دیکر لرینه ده سرایت ایده بیلیر .

۷۵ مسایب هر خصوصده سببه تابعدر . سببك مشروعیتی اعتسار یله در . یعنی سبب مقصود اولان بر مسببی تحصیل ایچون موضوعدر . تملك وانتفاع مصلحتی بیعه ، عاقله ده مودت وحسن معاشرت مقصدی نکاحه سیدر . اسباب احکام ایچون مطلوبدر .

۷۶ سبب شرعی یوق ایکن اختصاص جائز اولماز . مثلاً بر مالک ملکیت طریقیه بر انسانه اختصاصی بر سبب شرعی ده متوقفدر .

۷۷ اصلاً جائز اولان شیلر مصلحت عامه ملاحظه سیله منع قیلنه بیلیر . برشی مصلحتك فقدانسه . بنی ممنوع اولدیی کبی مصلحتك وجودینه منافی مشروع اوله بیلیر .

۷۸ تشریعده مصلحت معتبردر . موضوعنه مخالف اولان هر برشی باطلدر .

۷۹ معاملات نامی فساد ویرمکدن ایسه مهما امکان صحته حمل اتمک اولادر .

۸۰ حق الله خبر واحد عدل ایله ثابت اولور .

۸۱ خبر واحد معاملاتده مقبولدر ، دار اسلامده جهل عذر دكلدر . [۱]

۸۲ حلال ایله حرام اجتماع ایدنجه حرام حلاله غلبه ایدر .

۸۳ اسبابك اختلافی اعیانك اختلافی منزله سنده در .

۸۴ ملکك تبدیلی اوشیك تبدیلی مقامنه قائم اولور .

۸۵ قضا قانونی تغییر اتمز ، قضا ایله حرام حلال ، حلال حرام اولماز ، یالکیز نزاع مندفع اولور .

۸۶ حرمتدن اباحه ده انتقالده احتیاط ، سبب قوی ده اعتبار ؛ اباحه دن حرمته انتقالده سبب یسیر ایله اکتفا اولونور .

۸۷ حکم شرعی علت ایله دوران ایدر .

[۱] احکام اسلام اجرا اولان محل دار اسلامدر .

- ۸۸ اهلیتک کالی عقل واختیارک کالیلهدر .
- ۸۹ قصد صحیح یوق ایکن صادر اولان سوزلرک ، فعللرک حکمی یوقدر . [۱]
- ۹۰ عاداتده اصل اولان معانی یه التفاتدر ، عاداتده اصل اولان اوامر الهیه یه انقیاددر . [۲]
- خلاصه دین اسلامده احکامی مشروع قیلان علت یار مصلحتی تحصیل و یا تکمیل و یا خود برفسدتی تعطیل و یا تقلیلدر . فقه اسلامی نك حل ایدمه یه چکی اصلا بر حادیه یوقدر . فقه اسلامی واقع ، متوقع اولان هر مسئله یی حل ایدر . فقه اسلامی ایله حل اولونمه یه حق هیچ برفسدت ، حل اولونه یه حق هیچ برفسدت یوقدر . ادله شرعیه یالهدده و یا علینده اولوق اوزره بر حادیه یی حل وفصل ایدر . هر برفرده محتاج اولدینی شیئی احتیاجه کورده ، ضروری اولدینی شی ضرورتی مقدارنجه مساعدده ایدر . انسانلرک صلاحنه خدمت ایدن شیلری مشروع عد ایدر .
- حکمک وقوعنه دلالت ایدن احکامه کلنجه آنلر غیر محصوردر . حقیقی اظهاره مدار اولان هر شی بر حجت شرعیهدر . اقرار ، شهادت ، یمین ، نکول ، قرعه کبی .

V

علوم شرعیه

علمای اسلام منابع اسلامی یی تصنیف هر برینی منساحیج علمیه ایله تدقیق ، عقل واسباب عقلیه یه ربط ایدرک علم توحید ، علم فقه ، علم اخلاق و تصوفی میدانه کتیر مشلردر . بو علوم اسلامی نك اولیه مناسیجی واردر که بوکون علوم عصریه مناسیجی ایله تمامیه تطبیق اولونمقدهدر . بو علوم اسلامی نك موضوعلری علوم مثبتیه نك موضوعلریله تماس ایتدیکی جهتله علوم مثبتیه نك انکشافاتی تمامیه حیطة سنه آله بیایر . بوکون علوم ریاضیهده حاکم اولان برهان ؛ علوم تجربیهده حاکم اولان تجرب ، استقراء ، تمثیل ، افتراض ، تصنیف ؛ علوم [۱] بوکامبی خطا ، نسیان ، نوم ، سکر ، جنت ، غضب حاللرنده سوزده حکم ترتب ایتمز . سکر و غضب ایله طلاق وقوعنده اختلاف واردر .

[۲] عادات زمانک تأتیری اولور ، عبادات بویله دکلددر . نته کیم صلاة هیئت مخصوصه اوزره افعال مخصوصه یه خاصدر ، حدث ، ماء طهورک غیر سیله نظافت ممکن اولسهده ، ینه ماء طهور ایله ازاله اولنور . عاداتده مصالح عباد مقصوددر . اکا عائد اولان احکام مصالح عباد ایله برابر دور ایدر طور بر .

تاریخیه ده حاکم اولان خبر و روایت تمامیه علماء اسلامیه طرفندن علوم اسلامیه ده تطبیق اولونمیشدر .

باقون ایله استوورات میلک اورتیه قویدقلى مسالك علت قانونی چوق زمان اول علماء اصولیون موقع تطبیقه قومیشلر ایدی . یالکیز فلاسفه جدیده حادثاتک علتی ، اصولیون احکام حادثاتک علتی کشف ایچون تطبیق ایدیورلر ایدی . بوکون حادثه نك علتی تعیین اولندقدن صوکره نصل بر قانون تعیین اولنیور ایسه فقهدهده حادثیه تعلق ایدن حکم شرعی نك علتی تعیین اولندقدن صوکره قانون تعیین ایدیلر ایدی ؛ قیاسی اجرا ایچون اول امرده علت کشف اولنور ایدی . علت ظرف شارعدن صراحة بیلدیریلر ایسه فقه ایچون یالکیز تطبیق جهتی ، مناط حکمی تحقیق جهتی قالیر ایدی . منصوص اولمینجه اول امرده علت تخریج اولنور . صوکره دیگر بر حادثه حقنده حکم شرعی بیان اولنور ایدی . بعضاً مناط حکمده دخلی اولیان اوصاف تجرید ، مناط حکمی تنقیح لازم اولیور ایدی . قانون طبیعتی بیلیمک ایچون حادثه طبیعتیه نك علتی بیلیمک لازم اولدینی کبی قاعده فقهیه نك تطبیقی ایچون مناط حکمی بیلیمک لازم ایدی .

کرك حسیونك ، كرك عقلیونك ، كرك الهامیونك طرق و مناهجی تمامیه علماء اسلامیه طرفندن تطبیق اولونمقدهدر . علم توحید مابعدالطبیعه ایله دائماً تلاق ایدر ، مسالك مابعدالطبیعه دن هر رینه بروحه ایله انطباق کویسترر ایسهده حقیقتهده بر خصوصیتی حائردر . مبادی و علوم آیه لایقی وجهله اوکرنیلدکن صوکره تحصیل اولنه جق اولان علم توحید مابعدالطبیعه دن ، علم فقه اجتماعیاتدن ، علم اخلاق و تصوف علم اخلاق فلسفیدن ، نظریات علم منطقدن انسانی مغنی قیله جق بر قوتی حائردر .

ازمیرلی

اسماعیل حق

